

I E L T E A T R E

LA SETMANA TEATRAL

Teatre dolent

Un autor que tira cent mil exemplars d'unes novel·les menys que mediocres, es plania — llegim — del fet que, considerant-se un poeta nat, no pugui fer poesia. La novel·la l'extenua. Si n'escrui, confessa que ho fa amb mires a constituir-se una posició econòmica suficient per permetre-li dedicar a la poesia la segona part de la seva vida.

Sabem d'un autor dramàtic que ha justificat la seva factura d'obres dolentes amb aquesta raó simple: ara com ara, aquesta és l'única manera de fer-me una posició independent. Quan la tingui, us podré replicar: Si fins ara heu tingut ocasió de dir-me que sóc un bon autor de teatre dolent, d'ara endavant us constrenyiré a dir que sóc un bon autor de bon teatre.

Coneixem un metge que a les acaballes de la seva vida confessava que havia esguerrat la vocació: tenia temperament d'advocat. Quan començà d'exercir la medicina tenia l'esperança de fer-se ben aviat una excel·lent posició, cursar i dedicar-se a l'advocacia. Però, ai las! una mica per emmandriment i un bon tros constrenyit per les cada vegada creixents complicacions de la vida quotidiana, ha arribat als seixanta anys amb una consciència impossible.

L'autor que tira cent mil exemplars de novel·les dolentes té, actualment, una posició econòmica brillantíssima; l'Acadèmia l'ha incorporat a la seva plèiade gloriosa; se n'ha endut quaranta o cinquanta premis de votació popular, etc., etc. Però segueix escrivint novel·letes dolentes en edicions de cent mil exemplars. I és segur que morirà amb la ploma enganxada damunt la quartilla cent cinquanta de la novel·la dolenta que farà cent cinquanta.

I el bon autor — amb reserves, naturalment — de teatre dolent va per camí de pendre exemple una mica massa tard. I els que el segueixen — i volem creure que no justifiquen la seva imitació amb les mateixes raons que el seu model per allò que les segones còpies mai no són bones i, en aquest cas, foren ridícules — i ja tindrem autors dolents de teatre dolent — els seus seguidors, deïem, que prenguin candela.

Bé està que una branca del nostre teatre sigui fecunda. Però si els cultivadors no aconsegueixen sinó, i al cap de gairebé mig segle, uns exemplars fortament inferiors al model, els aconsellarem, graciosament i reverenciosament, que es dediquin a un altre cultiu.

Altrament, estan ben segurs, els joves que aspiren a bons autors (?) de teatre dolent, que aquest camí els ha de menar, infaliblement, a les delícies d'una bona posició econòmica? La presonera ha portat més gent a la sala del Talia que no pas La nota dels brillants, ben prematurament retirada del cartell de nit. I és que la mateixa cuina sempre, arriba que embafa el paladar més atrocinat.

RAMON PEI

Teatre Català ROMEA

COMPANIA VILA-DAVI

Segeix amb gran èxit l'espectacle:

El Fakir Bengapur

presentació esplèndida. L'obra més suggestiva de teatre.

ÈXIT ÈXIT ÈXIT

ELS PASTORETS, en Belluguet i en Bieló

glosa en 4 actes. Ballets per l'Esbart.

UN TIP DE RIURE

amb en

BELLUGUET I BIELÓ

Teatre Català Novetats

COMPANIA CATALANA

Direcció: C. Capdevila

Dijous, a dos quarts de quatre:

ELS PASTORETS

A tres quarts de sis, a riure a dojo amb

Els retrucs de l'amor

per Aymeric Gimbernà, i

L'AMIC CIRERA

Nit, a tres quarts de deu. Quatre actes. Dues obres de gran broma: Els retrucs de l'amor i Per no ésser tretze.

Es despatxa a Comptaduria.

La funció dels grans debuts

La nit del dilluns, al Novetats. El teatre ple com mai d'un públic selecte i distingit. Mentre els tocatardans van entrant a la sala al compàs amable de la tendra literatura de *Roses de tot l'any*, a dintre l'escenari no s'hi cap d'empentes. Qui més qui menys, tothom té una mica el trac. Tothom... menys els dos divos de la vetllada. Hem anomenat En Sagarra i En Carles Soldevila. Aquest darrer ja fa estona que està caracteritzat, maquillat, a punt de solfa. S'ha pentinat amb la ratlla al mig — fantasia inèdita fins ara en la toilette de l'autor del «Full de Dietari» — s'ha pintat un pensament de bigoti, i unes ulleres honestíssimes cavalquen sobre el seu nas.

En Sagarra triga a arribar. A l'últim apareix, el barret una mica tirat endarrera, un gran cigar a la boca. Sembla un actoràs ple de fama i de pessetes que arriba amb aquella punta de retard necessària per aguantar el prestigi. Mentrestant, En Camps i Margarit s'enfila cap el quarto de l'actor i Banyeres per començar a compondre el tipus de Senyor Esteve.

Potser seria exagerat de dir que En Camps i Margarit està absolutament tranquil·ls. Ens fa una petita confidència, a cau d'orella: — Aquest vespre, tot sopant, cent dotze pulsacions...

S'han acabat les *Roses de tot l'any* i hom col·loca el decorat de *Lili*. En Capdevila dona les darreres ordres. Carles Capdevila s'asseu al seu lloc. És el gran moment. Està a punt d'aixecar-se el teló. D'entre caixes estant, la senyoreta Jofre, *partenaire* de l'autor-actor, fa la última recomanació al seu il·lustre col·lega: — Sobretot, tranquil·litat, senyor Soldevila...

L'actor CARLES SOLDEVILA

Aquest contesta:

— Estic a punt. Apa, som-hi!

Teló enlaire. Els primers minuts, En Soldevila està una mica nerviós. De seguida, però, es posa a to, i comença a representar amb sorprenent desimboltura. Acciona bé, es mou a temps, en fi: arriba a superar la bona impressió que n'havíem tret durant els assaigs.

El teló cau sobre les darreres paraules d'En Soldevila en mig d'un general entusiasme. Ovoció, una altra ovació... Ja en tenim un!

L'actor Gimbernà s'ha encarregat de fer el cap d'En Sagarra. Aquest baixa del segon pis fet un cromó. Un tipus entre de Lord Byron i de conspirador sentimental de la gran època. A les golfes de can Sagarra deu haver-hi el retrat d'algun avantpassat, carregat de pols i de prestigi, que es deu assemblar de mala manera amb l'actual figura del nostre poeta.

En Sagarra diu el seu paper de *Les llàgrimes d'Angelina* d'una manera perfecta. La carència de butxaques en el vestit que porta li dona, potser, un cert neguit a les mans. Si les hagués pogut deixar al quarto d'En Gimbernà, junt amb el bastó i el bombí, ens semblaria que hauria fet un bon negoci.

S'acaba l'acte. Ovoció, una altra ovació... Ja en tenim dos!

Anem per *L'Auca*. L'escenari està atapeït de gent. Bigarrada confusió. En Capdevila dona ordres. En Borralleres i En Soler de Sojo tenen cura d'aixecar els ànims d'En Camps i Margarit, que ha aparegut fet un Senyor Esteve impressionant. El traspunt reparteix entre els concurrents ciris, paperets, canastes de caramels, paraigües... Pere Milet baixa de no sabem quin quarto, vestit de *Manelic*. Realment, per vendre cacauets i xufes, potser n'ha fet un gra de massa... Francesc Madrid va vestit de *militano*, d'aquells que cridaven *Viva la Constitució*! i organitzaven un complot cada cinc minuts. Corren rumors que un servidor de vòstès va abillat de «jove calavera» d'una època que no és ben bé del cas.

Abans d'aixecar el teló es fa un petit assaig de la processó.

— Tothom està a punt? Va!

Ja tenim el teló enlaire. I el públic comença a riure, a riure, a riure... Sembla, però, que l'escena quedava molt bonica de color. Més val així. Surt la processó. Els gegants, les trapes, el ball de bastons i,

JOSEP MARIA DE SAGARRA, actor

a darrera, el poble. Passen En Bellmunt, Octavi Saltor, Roig i Llop, Bernades, Xavier Regàs, etc., etc. Una pausa. Tornen a passar En Bellmunt, Octavi Saltor, Roig i Llop, Bernades, Regàs, etc., etc. Una altra pausa. Tornen a passar En Bellmunt, Octavi Saltor, Roig i Llop, Bernades, Regàs... I encara tornen a passar dues vegades més. Què ha succeït? Què s'ha fet de tota aquella gentada que hi havia a l'escenari?

Sembla que a darrera hora s'han espatat. Alguns, perquè han descobert que les seves crencies no els permetien d'anar a una processó de per riure. Uns altres, perquè s'han adonat que la seva manca de les esmentades crencies els privava d'anar a processó, ni que fos en broma.

Gràcies a Déu que passa alguna cara nova! És En Pallac, l'administrador del teatre que, per uns moments, ha abandonat les liquidacions i els taquillatges i s'ha vestit... de capella!

— Mossèn Pallac, estigui bonet...

El públic espera l'aparició d'En Russinyol. I En Russinyol no surt. Per què? Causes estranyes a la voluntat de... etc. No obstant, En Russinyol és a l'escenari. El públic queda una mica desconcertat. Cau el teló. S'ha acabat la festa.

Al final, l'entusiasme ha estat perfectament descriptible.

JOSEP MARIA PLANES

Aclariment

Un tros d'original extraviat ens féu donar incompleta, en el número passat, l'opinió de Gerhard sobre Casals.

En efecte, després d'anomenar Mengelberg, En Gerhard deia tot això:

El gran director es veu en primer lloc a l'assaig. No he tingut mai el goig d'assistir a un assaig d'En Casals, però en tinc referències de músics estrangers que em són garantia absoluta. El gran director se sent també en el concert, evidentment, però amb una oïda molt fina només. La gent, en general, no veu la perfecció. Percep molt claredat només allò que té un caràcter molt pronunciat i molt agut. El que agafa tot seguit un relleu que us ha de saltar a la vista per força és l'extravagància, l'amanerament, la deixadesa, la deformació, en definitiva. I, oh paradoxa! això és el que molta de gent pren per la veritable originalitat, per la marca de la personalitat, pel geni. La perfecció és incolora, inodora, invisible, impalpable. Posem-hi inaudible, no hi tinc cap inconvenient. El públic s'orienta pels accidents. Ve En Casals i us mostra una obra a través d'un medi diàfan i us diu: «Mireu l'obra!», el públic contesta: «No hi veig el vidre, no m'interessa». L'acció d'un tan prolongat mestratge d'En Casals damunt dels nostres músics és indiscutible, s'hauria d'ésser orb per no veure-la. Un dels aspectes que més impressió fan en la història de l'Orquestra Casal és la forta obra social que ha realitzat amb l'A. O. de C. Us podeu apuntar: Pau Casals, el primer músic català de categoria universal. Crítica a l'actuació de l'Orquestra Pau Casals: no presenta un contingut prou fort d'obres representatives de la música europea contemporània... i no creieu que no blesse obligé?

Així ho deuen considerar els directors espirituals dels centres catòlics: actualment gairebé únics refugis dels Pastorets autènticament vells i trempats.

P. D.

"Els Pastorets" del nostre teatre

Josep Pla, en el retrat de Jaume Piquet, de *Coses vistes*, diu, a propòsit de *La infància de Jesús o els pastorets en Bellem*, drama tradicional sacro-bíblic-dramàtic en vers català, que foren els Pastorets oficials en els grans teatres de Barcelona durant l'últim terç del segle passat:

«Tenien una cosa típicament catalana que era tractar les qüestions més altes i consagrades amb una familiaritat d'estar per casa que enamorava. Eren plens de sornagueria, cançons i tenien mots de xitxarello i de tocacampans. Es parlava de la Mare de Déu com si fos la senyora Marieta de la cantonada i Sant Josep era un senyor Canons que parlava com un vigilant il·lustrat.»

Aquesta familiaritat casolana que l'autor de *La llanterna màgica* remarca en els famosos Pastorets de Jaume Piquet, la trobem en tots els Pastorets del nostre teatre que no tenen pretensions de poema bíblic, i que són la majoria.

Els Pastorets — sobretot els que solen representar-se actualment en els teatres catòlics dels pobles més o menys de muntanya — són una gent espavilada, amics de la cridoria i de la gatzara, que aconsegueixen donar al diable que corre per aquest món de Déu vestit de gran senyor, unes pallsies memorables. Parlen de tot amb una clariïdada ingènua que enamora, i entre mossec i mossec de botifarra, optimistes, fan les delícies de l'espectador:

Vés, un rei que ja tenim
i tres que n'han arribats,
si estarem poc ben posats
els pobres que aquí vivim!
Ai pobret del que disputi,
com li aplicaran les lleis!
Ara tenim quatre reis...

i salta un tarambana:

Doncs, digues que tenim tutti!

Aquestes festes de Nadal van perdent cada any més el caràcter exclusivament religiós per convertir-se en festes, si no paganes, universals. Els fills dels jueus també posen la sabateta al balcó o a la finestra. Els nostres Pastorets típics no han estat mai un espectacle essencialment religiós. Excepció feta de dues o tres obres mediocres amb pretensions de poemàtiques i bíbliques, els Pastorets del nostre teatre han estat sempre un veritable espectacle popular. I com a tal, els autors no han resistit gens a la deliciosa torrentada dels anacronismes que els porta a fer ballar el ballet de Folgaroles o a fer menjar botifarra catalana als pastors de Galilea, ni a la veròbula planera que se'ls enduu a parlar de la Mare de Déu com de la senyora Marieta i de Sant Josep com d'un vidu bon home.

I hem tingut l'avinentesa de constatar, cada vegada que hem presenciat uns Pastorets dels que la gent senzilla en diu dels vells, que la part transcendental de l'espectacle no preocupa gens ni mica al senzill espectador. En canvi, com riure, com es delecta amb les facècies xavacanes dels pastorets! Les tirallongues de versos elegíacs que Sant Josep de la barba florida diu després d'haver cercat en va un petit alberg per ell i la seva dona, el públic els troba excessivament tristos i interminables. Un vellet de vuitanta anys, al qual vam portar a veure uns Pastorets sense anacronismes i en versos hendecassilabs, ens deia, durant l'espectacle: *En el meu temps, els fèiem més xivoris, els pastorets, més alegres, més vius; i quina cassola de botifarres negres que ens menjàvem al final del segon acte!*; fins i tot n'hi havia per la gent que ens guaitava!

Decididament, els transcendentalismes nadalencs no troben filtracions en l'esperit de la gent senzilla que va a veure els Pastorets després de bons àpats de costum.

Així ho deuen considerar els directors espirituals dels centres catòlics: actualment gairebé únics refugis dels Pastorets autènticament vells i trempats.

LA MUSICA

Sessió Robert Gerhard, a l'Orfèu

Quan un compositor arriba de passar-se sis anys tancat fent penitència i dejuni musicals amb Arnold Schönberg, ningú no dubta que estem en presència d'un esdeveniment dintre del món de les arts. A més, si aquest compositor es diu Robert Gerhard, la cosa dobla d'importància.

Robert Gerhard ha arribat amb una cara austera i amb una fe d'apòstol. Ha entonat un himne al conservadorisme musical; però un conservadorisme, ben entès, acceptant tots els progressos de la civilització. S'ha imposat a si mateix un despotisme il·lustrat i, cal dir-ho, la seva tasca és el millor premi dels seus esforços.

Gerhard, com tothom que és radical en el món de les arts, no ignora que les masses tenen una altra idea conservadora de la música. Per a elles ésser conservador vol dir no donar cap pas endavant, i no moure's de les tresqueres fressades per altres senyors que, a tot estirar, eren conservadors a la manera de Robert Gerhard; és a dir, no temien esperar les orelles del públic amb les combinacions més novelles del so i del ritme. Per això no deu estranyar-se de certes manifestacions que solen acollir tot allò que la gent poc progressiva en diu «d'avantguarda», per conservador que sigui l'esperit que, en el fons, animi l'artista.

Una gran dèria de la música moderna ha estat fugir de l'eloqüència que havia infestat la del segle XIX. Tot s'havia teatralitzat (els tractats, ennoblint el mot, posen «dramatitzats»). Les simfonies (exemple, els poemes de Liszt), la música «da camera» (exemple, César Franck), no eren sinó trossos d'òpera, d'aquella òpera sense cant, amb recitatiu. Jo crec que el cromatisme en tenia la culpa. Una melodia cromàtica, quan no és francament atonal, sempre plora; les harmonies alterades eren un neguit o un èxtasi continuat; amb aquests materials ombrívols no hi havia manera de fugir del teatralisme. El ritme, els motius, el desenrotllament temàtic, tot s'engolia dintre de la terra fangosa del cromatisme.

Per a fugir d'aquest aigüamoll sentimental, els francesos van inventar uns jocs de boires, aigües i campanes, fets a base d'harmonies superposades i juxtaposades. Trencant el cordill de goma de la melodia cromàtica, s'obtenia una mena de colorit inexpressiu, però delicadíssim i ric de matisos. Van fugir d'èl drama per a caure en les decoracions. Un poema simfònic de Liszt són tres o quatre actors que parlen i gesticleu. Un de Claude Debussy és un teatre solitari, un moment abans de l'assaig general; bambalines, rompiments, telons de fons; la màquina de l'aigua, la del vent, etcètera.

Ara s'ha tornat a la superposició de línies, com feien en temps de Bach. Només que, havent-se eliminat el sentit tonal i el de l'harmonia consonant, aquest contrapunt no ha de tenir altra llei que el bon gust del compositor. Això, en comptes de facilitar-la, dificulta la tasca.

Suprimits els temes eloqüents i personals, tornen al motiu simple. Ara que, després dels progressos que ha fet la idea de variació en la mentalitat musical moderna, ja no és possible aquell ritme obstinat dels motius immobils d'un J. S. Bach.

Robert Gerhard ens ha semblat, en la seva «forma» actual, un compositor entre Max Reger i Schönberg, el seu mestre; afegim-hi una nota particular seva: la tendència a subratllar, a repenjar-se en els trets, a no divagar; cosa curiosa, aquesta obstinació és una de les característiques de l'estil beethovenià, tan contrari al de Gerhard. Però sovint els contraris tenen un punt comú: l'oposició pressuposa el contacte. Per a fer-se la guerra cal que els enemics tinguin un punt comú.

R. LLATES

Gran Teatre del LICEU

Avui, dijous, a les 5.15. L'òpera de Massenet

DON QUIJOTE

pel gran artista CHALIAPINE.

Dissabte, a les 9: *Aida*, pels cèlebres artistes Campiña, Castagna, Lindi i Grandini.

Diumenge, tarda, a les 5. Última de *Els caprixos d'Oksana*.

Dilluns. Últims de *Don Quijote*, per Chaliapine.

Dimecres, tarda: *Las Golondrinas*.

TEATRE ESPANYOL

Compania de Vodevil i grans espectacles de JOSEP SANTPERE

Avui dijous, l'exitàs:

En Josepet de Sant Celoni

TEATRE NOU

Compania dramàtica dirigida per E. BORRAS
Primera actriu: ENRIQUETA TORRES

Dijous, tarda:

ESCLAVITUD i EL JOROBADO

Nit:

EL ALCALDE DE ZALAMEA

Divendres, nit: *El Cardenal*.

Dissabte, tarda: *El Cardenal*. Nit. Reestrena de: *La vida es sueño*.

Diumenge, tarda: *El Gran Galeoto* i *La vida es sueño*. Nit: *El Jorobado*.

TEATRE TALIA

Gran Compania de vodevil i teatre modern

Avui, dijous, tarda, a les 4, nit, a les 10.15. El famós i estupend vodevil en 3 actes, original de Frederic Fuentes

Te la guardo per tu

magnífica presentació, interpretació sens igual.

Demà, divendres, tarda: «Calenta, freda i a gust del consumidor». Nit. El clàssic èxit: «L'adrogner del carrer Nou».

Dissabte, tarda i nit. Grandios programa d'inocents: «El Fakir Bhingran-Trhuus» «El mercader de Thas-Chin-Cha-ho» «El país de figures panhomas». Grans novel·les de darrera hora i temporada. Sorprenents revelacions marca «Talia», Cartell del bon humor i l'alegria.

EL CINEMA

"La Marxa Nupcial"

Un home que llença una criatura de bolquers, com si fos un paquet de roba bruta, per una finestra, aquest és el rol que D. W. Griffith assigna a Von Stroheim en descobrir-lo i fer-lo debutar en el cinema. La testa d'aquest alemany sembla un emblema de cinisme i embrutiment. Les seves pel·lícules representen en el cinema l'aspecte

que li ha inspirat aquest episodi que un no gosa delatar com una cursileria.

Les altres figures que apareixen en el film són tallades i plasmades enginyosament. El mateix el pretendent de la noia, aquell carnisser fastigós que viu entre porcs i besties amb el ventre obert, que la núvia del militar aristòcrata, amb els ulls ploro-

L'idiili més original del cinema: FAY WRAY amb E. VON STROHEIM

del realisme, en el sentit amb què aquest nom és emprat en la crítica literària. D'un realisme feroç que res no atenua. D'això en resulta el caràcter subversiu dels seus films, que sorprenen desagradablement el públic que va al cinema a la recerca d'un passatemps graciós i inofensiu i que es troben amb un film de Von Stroheim, davant d'una figuració brutal de totes aquelles coses que és de bon to dissimular i defugir en la conversa. Ningú no es troba de grat davant d'aquella figuració que tan desagradablement ve a recordar-nos amb quines turpituds, amb quines abjeccions la nostra vida és teixida.

La marxa nupcial és un film la projecció íntegra del qual possiblement ningú no resistiria. La Paramount encarregà al seu director, Von Sternberg, la confecció d'una versió susceptible d'ésser explotada, i l'intelligent autor de *La llei de l'hampa* ha reduït a nou bobines les trenta que componen la versió original. Això és el que s'ha vist a Barcelona amb gran indignació de molts i delectació d'uns pocs.

Cal saber quelcom de la sensibilitat del seu autor i de la visió amarga que de la vida té per a veure la intenció a què obeeix tot en aquest film, en el qual no hi ha res inofensiu, res indiferent. Podreu, i a nosaltres mateixos ens succeï, sentir en algunes escenes una sensació de molèstia i deplorar el desordre, la llargària d'alguns episodis i el mal gust d'alguns simbolismes, però la força del film es palesa en la llarga i profunda impressió que us deixa. Sentim, en escriure aquestes línies, que les escenes d'aquest film llarg temps tardaran a diluir-se en l'oblit. D'algunes escenes que de moment no accepteu, més tard, en sentir-les presents encara en vosaltres, en veieu la justa veritat, l'exacta expressió.

El tràgic del film és l'haver juxtaposat la testa de Von Stroheim amb la de Fay Wray, tota candor i simplicitat, que assoleix la seva acuitat màxima en l'escena del jardí. Allí, embolcallant aquelles figures, hi ha els tòpics del sentimentalisme més rebregat, els ametllers florits, el Danubi blau, les aus que rellenen el silenci de la nit, i el públic, aquell mateix que en la seva vida afectiva viu sota la falòria d'aquestes tòpics, el varem veure el dia de l'estrena irritar-se davant d'aquestes escenes, que a nosaltres ens oprimien d'una manera dolorosa, perquè sabem que lluny del que elles signifiquen es troba l'ànim de l'home que les ha realitzades, que potser és una secreta i inconfessable nostàlgia somorta en el més pregon del seu esperit el

solos i el rostre que parla en la seva pal·lida-sa d'un dolor intermitent. El caràcter depravat i cínic dels pares acaba d'arrodonir aquest film desagradable i cruel.

Von Stroheim no té ni la ironia superior d'un Chaplin, ni és un artista de la talla d'un Sternberg, que, esguardant també la vida més tenebrosa, sap extreure'n una significació d'estranya i intensa fascinació. No té, al nostre entendre, el sentit de l'ordre

Una dona pura, vista per von Stroheim

com tants alemanys, ni és tan complet en abastar la vida humana com un Griffith; però Von Stroheim, diguem-ho ben alt, no sol és un gran artista, sinó una figura completament excepcional del cinema. És el tipus de l'home sol, potser massa sol, la seva obra resta ineficaç; en voler-se tan salvatge, no suficientment bella en voler-se bòrnia. Traeix una inguarible parcialitat, una rancúnia excessiva.

J. PALAU

PANORAMA

Les sessions Mirador

Les sessions de cinema MIRADOR — sota el mateix programa, en foren celebrades dues, donada la demanadissa de localitats — obtingueren l'èxit acostumat entre el públic que aquestes sessions s'han creat ràpidament. Es pot dir, en efecte, que el públic que hi acut és format per un nucli d'aficionats selectes del cinema que conquista nous adeptes a cada sessió. La presència de persones tan conegudes com Carles Riba, Alexandre Plana, Josep Dalmau, Dr. Corachan, mestre Morera, indica la necessitat que existia insatisfeta de donar a conèixer els films més representatius d'una època o d'una modalitat cinematogràfica, o de valoritzar films que, privats dels tòpics més agradosos a la gran massa del públic, no adquirien en els programes comercials la importància que els correspon.

El programa de les darreres sessions comprenia un film documental, d'aquari: *Els dofobranquis*, un d'antic, i dos de moderns. L'antic era *La cortina negra*, que degué ésser, al seu temps, una transposició cinematogràfica d'un argument guinyolesc. L'escamoteig de l'escena final, que l'espectador lògicament suposa però no li és presentada, estalvia truculència a la cinta. Cal dir que l'esgarripança que aquest film havia de produir quan fou estrenat, es converteix irremediablement, en l'any que som, en un motiu d'hilaritat. Per bé que els elements del tràgic i els del còmic romanguin eterns i invariables, tant en ells mateixos com en llurs formes d'expressió, són precisament aquestes darreres les que han costat de trobar en el cinema. Cada art té les seves propietats, i en el cinema primitiu no existien amb caràcter propi, sinó que eren manlleuades al teatre. A més a més d'aquesta falla, la imperfecció tècnica no coadjuvava gens a l'expressió que es volia produir.

El film de Cavalcanti, *La petita Lili*, és la caricatura amb l'esperit actual d'una cançó molt en voga quinze o vint anys enrera, una cançó d'aquella sensibleria les darreres representacions de la qual trobem en les lletres dels tangos més escampats aquests últims anys. Potser fóra una cosa a intentar, d'aquí un cert temps, una caricaturització cinematogràfica en aquest sentit.

Le petita Lili, tan volgutament cursi, engruixint grotescament el patètic de baixa mena d'una cançó amb el tema de la modisteta orfena, seduída, prostituída, explotada i finalment assassinada, és un film d'un humorisme intransigent, un film, d'altra banda, d'una interpretació perfecta i d'una tècnica impecable.

Per als primers dies de gener, com anunciarem oportunament, serà tornat a projectar, amb música adequada, en una de les sessions que preparem, en ocasió de la vinguda a Barcelona de l'autor del dit film, A. Cavalcanti, el qual donarà una breu conferència que interessarà forçosament als nostres amics.

Quant al *morceau de bravoure*, *Soledad* de Paul Fejos, ja ha estat prou comentat ací mateix perquè no ens resti més sinó repetir que es tracta d'una obra mestra, un film ja des d'ara clàssic.

Starevitx diu...

Abans diguem qui és Starevitx. Starevitx és l'autor de films a base de figures construïdes per ell mateix i dotades de tota la mobilitat de la criatura humana. Que nosaltres sabem, a Barcelona no s'ha vist d'ell sinó els episodis al·legòrics intercalats en el film de la Ufa: *La cigala i la formiga*.

Starevitx fa actualment un film sonor i diu: «Les paraules i la música hi seran esterilitzades. És a dir, que quan les granes saluden el bon temps dient: Primavera, primavera, ho fan amb una veu i un ritme que recorda el seu cant. Altres crits animals seran traduïts amb instruments de música. La sorpresa de la guineu l'he confiada al saxofon, i el lladruc del gos al timbal. El teixit musical que acompanyarà la projecció i sostindrà aquests sorolls serà de composició expressa, llevat de rares excepcions. Ara, per exemple, com que el meu film passa entre animals, utilitzo certs fragments d'El Carnaval dels animals de Saint-Saëns.»

Veurem aquest film a Barcelona?

Calamitats, Caníbals i Verges

Decididament, la «Cinéma» considera els films de Tod Browning films per als pobres i indignes per tant dels seus esplèndids locals aristocràtics, els concurrents dels quals no es fatiquen encara de «l'alegria del cabaret», de la dentadura de John Gilbert, de les mitges de seda i tantes altres coses que a nosaltres de llarg temps ja ens han embafat.

El comte Keyserling escrivia, no recordem en quin lloc, que abans d'opinar sobre qualsevol qüestió cal donar la volta al món, única manera d'alliberar els nostres judicis del localisme. A nosaltres, que per ara hem restat sempre al mateix lloc, no ens toca altre recurs que refiar-nos del testimoni dels altres i així Tod Browning ens il·lustra sobre els costums del negre del Zanzl al mateix temps que H. de Beaumont ens il·lustra sobre les maneres ultramodernes de les verges del Broadway.

Verges modernes és un film doblement moral, o, més exactament dit, moral en els dos sentits que es poden donar a aquest concepte. En una primera significació *Verges modernes* vol ésser un film de tesi, alligador. En aquest aspecte no ens ha interessat gens. D'acord, que més que una crisi moral, la noia moderna experimenta una crisi del pudor, com explica Marcel Prévost en les seves darreres lletres escrites a Francesca, noia d'après-guerre. Però, retetim, tota aquesta part demostrativa del film no ens ha interessat, el que realment ens ha captivat i ens ha tingut sense alè durant una bona mitja hora és la primera meitat del film, quan H. de Beaumont es contenta de mostrar en lloc de demostrar.

Aquesta primera part, que és realment magistral, cau en la segona acceptació de la paraula moral. Film moral, per tal com de costums. Un «documental».

Film netament americà. Sentiu que es tracta d'una gent jove i forta. *Verges modernes*, en la seva primera

part, és com el punt d'arribada d'una llarga sèrie de pel·lícules que troben aquí el seu millor espècimen. Netejat de fotografia, talent decorador de primer ordre, brio, esbojarrat, ritme trepidant i interpretació simple i exacta al·ligerada de tota «pose», mal de què pateixen tants actors europeus, i per damunt de tot aquesta superabundància aclaparadora de xicotes boniques, esportives i sensuales.

Aquests primers metres de *Verges modernes* són d'una perfecció tan reixida que ens arriba a inquietar. Perquè el perill és per a l'esdevenidor. Què cal fer després d'això, o, més ben dit, hi ha alguna cosa a fer? Restem tan satisfets davant d'una realització semblant que quasi no sabem creure amb una superació. Naturalment que aquesta és possible, fóra neix dubtar-ne, però sols trencant motllos i sortint del camp actual. Una revolució o l'estancament del cinema?

Esperem.

M. MARIBEL

Ja ho sabeu...

— que en el proper film que farà Charlie Chaplin, que serà parlat, ell farà de sordmut?

— que els films d'I. Cummings per a la present temporada són: *Braços buits* i *El passat no mor mai*? I. Cummings és l'autor de *Sota el mar*

— que es parla d'una adaptació cinematogràfica d'El capital de Carl Marx? És una cosa que ens fa rodar el cap de pensar-hi.

GUANTS PELL

Extens assortit

Jaume I, 11
Telèf. 11655

Coliseum Barcelona	Fèmina Barcelona	Pal. de la Música Madrid	Cine Callao Madrid	Cine San Miguel Madrid	Coliseo Albia Bilbao	Buenos Aires Bilbao
Clichy-Palace Paris	Madeleine Paris	Gaumont-Palace Paris	Paramount Paris	Aubert-Palace Paris	Moulin-Rouge Paris	

PER QUÈ

tots aquests grans Cinemes de França i Espanya han adoptat l'equip *Western Electric*?

Per la raó que el sistema de projecció de film sonor *Western Electric* és no solament el primer fins a la data, sinó també perquè ha estat concebut en els laboratoris del telèfon BELL, és a dir, en l'organització més poderosa del món consagrada als experiments i problemes de l'acústica.

Es també per la raó que darrera de cada equip hi ha la força d'una gran organització, veritable avantguarda d'aquesta nova indústria.

Totes aquestes grans Societats productores de films sonors impressionen amb aquest aparell:

Warner Brothers, Fox-Films, Paramount, Metro-Goldwyn, United Artists, First National, Hal Roach, Christie, Universal, Columbia, Harold Lloyd, Sono-Art, Metropolitan Sound Studios, British and Dominions Films.

Gràcies a aquest sistema, que fou utilitzat durant tres anys en els teatres, la indústria cinematogràfica ha adoptat el film sonor.

Avui dia existeixen al món més de tres mil sales d'espectacles equipades amb aparells *Western Electric*.

Es el model tipus pel qual són jutjats tots els altres.

Per a tots els informes dirigir-se a WESTERN ELECTRIC COMPANY OF SPAIN, Plaça Catalunya, 22, 1er, Barcelona

FEMINA

Passeig de Gràcia, 23 Telèfon 13352

AVUI

EL COMPARSA

per

Busfer Keaton

L'home que mai riu
i qui ningú pot veure
sense riure

METRO GOLDWYN MAYER

LES ARTS

DISCOS

EXPOSICIONS

Vila - Puig
(Sala Barcino)

Visitant el Palau d'Art Modern de l'Exposició, en mig de totes aquelles tenebres, de tant en tant s'obre una claritana que us encoratja per anar seguint, amb major convenciment, la visita projectada. Quan passeu per davant la tela que Vila-Puig hi exhibeix, se us presenta una d'aquestes clarianes que us fan recordar la pintura de les nostres sales d'exposicions.

Aquest fet és ben significatiu. L'obra d'aquest pintor presenta la «apariència» de qualsevol altra exposició d'un artista inclòs en un sector determinat: el de la generació «Les Arts i els Artistes», per exemple.

Es una pintura que de tan normal ja sembla anònima. Això no és cap retret, però tampoc significa cap adhesió.

Deixant de banda totes les possibles semblances i sols encarant-nos amb les teles exposades, observarem, tot seguit, que Vila-Puig coneix, conscientment, l'ofici. La matèria està plasmada amb remarcable distinció; els matisos conviuen bonament en una unitat afina del conjunt; pintura ben entonada, correcta, amable... però la submissió a totes aquestes qualitats no ha de distreure ni mitigar l'essencial expressivitat. Si Vila-Puig no vigila, tot i continuar afinant-se en el procediment, pot decaure en una agradable apariència però de dring esquerdat. I per assegurar-nos de la bona qualitat de la moneda la fem dringar.

Tenim confiança en aquest pintor sabadellenc i no el creiem capaç de «fabricar» moneda falsa. Però, cal revisar-la, perquè, de vegades, us donen un duró sevillanó sense adonar-vos-en.

Si hem apuntat alguna temença — avui dia, afortunadament, imprecisa — de l'obra pictòrica de Vila-Puig és, precisament, per la sincera estima que sempre ens ha merescut.

Olimpia, Ifigènia i August Torres
(Galeria Dalmau)

Són els tres fills del pintor Joaquim Torres-Garcia. Divuit, tretze i setze anys respectivament.

El decorador Badrinas, ja fa temps, va mostrar-me alguns dibuixos de l'August. Ara m'he acabat de convèncer que el noi de can Torres-Garcia és un «artista». Molt bé, noi! La teva *Batuda Índia* (permete'm que et tutegi) m'ha emocionat i no la canviaria pas per moltes de les grans teles que s'exhibeixen en el Palau d'Art Modern de Montjuïc. Si a setze anys pintes així i continues mantenint la teva empena, el teu pare pot descansar ben tranquil amb la seguretat de tenir un excel·lent continuador de la seva obra, que nosaltres tant apreciem.

Els dibuixos de les teves germanes, Olimpia i Ifigènia també ens han plagut força. En els d'Olimpia hi ha un exotisme oriental d'una exquisida sensibilitat i en els d'Ifigènia una espontaneïtat ben expressiva.

A tots tres, l'enhorabona.

M. G.

Parlant amb l'«ensemblier» Badrinas

Suposo que la majoria de lectors d'aquesta pàgina hauran sentit parlar del decorador Badrinas i que molts d'ells hauran vist els mobles exquisits que continuament realitza, i fins tinc la seguretat que alguns lectors estan llegint aquestes ratlles en una habitació decorada per Badrinas: per exemple, si els meus bons amics Carles Riba i Millàs-Raurel, entre altres, se'ls acudís llegir aquest article i a casa seva, serien aleshores uns d'aquests lectors que deïem.

Però també és possible que hi hagi persones bastant asabentades del nostre món artístic i «encara» desconeguin l'obra d'aquest intel·ligent ensemblier.

Per aquests senyors, el consell és ben senzill: anar a can Badrinas; però com que també hi ha altres bons decoradors a Barcelona i aquesta indicació podria semblar un reclam preferent, qui li interressi ja s'espavilarà.

El que a nosaltres avui ens interessa és donar a conèixer una conversa que vam tenir l'altre dia amb el nostre artista, perquè la considerem al·lusionadora per l'estat caòtic de les arts decoratives, i potser capaç de fer reflexionar algun dels nostres esgarriats decoradors.

Trobarem a Badrinas afeïtat com sempre. Tot seguit ens mostra la darrera peça laborada: era un xassís de silló d'una línia deliciosament depurada. Admirant el seient ens atrevim (i ben sincerament) a dir que a la gràcia d'un Süe et Mare hi havia la noble austeritat d'un Jourdain.

Però el nostre comentari no li féu gaire gràcia: i com que portàvem la mala intenció de fer-li un interviu clandestí, deixàrem les justes lloances per a inquirir, tot seguit, la seva opinió sobre:

— *Què us sembla del moment de les arts decoratives?*

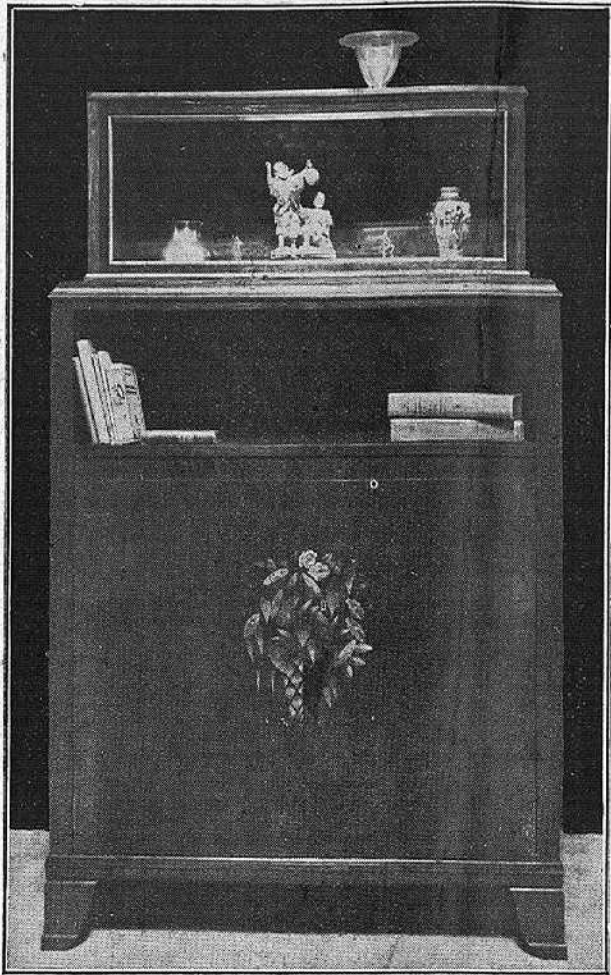
— He llegit les vostres apreciacions de l'altre dia a MIRADOR, en tractar de *Qüestions decoratives*. Comparteix la vostra sospita i els vostres temors. És més, crec que ja som de ple en el *fandango*. Fa temps que esperava aquest desbordament de *style nouveau*; no podia mancar. És sabut que anem sempre, en aquestes qüestions, rerrassats d'uns quants anys. Però quan ens arriba ho agafem amb tant d'entusiasme que deixem enrera els mateixos iniciadors. Així passa amb el modernisme i així tornarem a passar ara. Som incorregibles.

— *Així creieu que ja no hi ha res a fer?*

— No: sols un miracle podria salvar-nos de la desfeta. Es van obrint botigues que revelen aquest estat latent que tots temem. En alguns interiors ja comencen a aparèixer aquestes falses tendències i algun client ja demana mobles cubistes. Hem tardat, però ho farem fort. Després vindrà la reacció i hauré de tornar a servir els estils clàssics rescatats. És una cosa fatal. I els clients que hem conquistat per a les formes noves autèntiques, ens diran: «Ja li deia jo que això passaria de moda, que el modernisme era cosa passatgera», i el pitjor és que tindran raó.

— *Així, com creieu que aconseguirem encarrir les coses?*

— Deixant una mica de banda la moda i atenent-nos més a l'etern.

A. BADRINAS. — Mòble vitrina en amarant (marqueteria de J. Obiols)

— Però vos hi creieu en l'art decoratiu modern?

— En absolut, si bé aquesta paraula de modern ja comença a coure'm una mica als ulls.

— *Tanmateix vos useu aquest epítgraf en la vostra manufactura, en les vostres targetes.*

— És cert, però ho faig més per diferenciar-me dels fabricants de mobles dels pseudo-estils, que no pas per classificar les meves produccions. A més a més pensem que quan vaig començar a emprar-la — fa més de deu anys — estàvem en ple furor *renacimiento*. Cal saber també que hi ha modern bo, i modern de camouflagé.

— *Així, en la disbaixa que s'apropa, quin partit pendreu?*

— No em cal pendre cap partit, car fa temps que estic situat, sigui dit sense cap mica de pretensió. Tan allunyat em trobo dels que a França anomenaven els *luisquinzaïres*, com dels campeonats del modern *style*. Les formes i els estils no poden variar-se cada dia. Cal anar-los reformant i polint, i sobretot adaptar-los a la vida nova. Sols així assolirem el nostre estil. Endinsant-me en la història del moble, he vist que hi havia coses immutables i que aquestes constituïen la veritable deu de totes les arts.

— Però vos heu advocat sempre per les formes noves?

— I no m'en desdic pas. Ja quan la passada Exposició del Moble, vaig llençar una crida en el desert, demanant la renovació de les nostres arts decoratives. Però jo no volia un art de magazine, un art híbrid com aquest al qual estem abocats. L'exhibició de Montjuïc fa pujar els colors a la cara. Els comentaris dels estrangers cultes que hem hagut d'acompanyar-hi ens han deixat aclaparats, car no hem tingut defensa. La culpa, però, no és tan gran per als expositors com per als directores de l'Exposició.

— *Com podia conjurar-se el mal?*

— No deixant el camp lliure a la iniciativa privada. Els mateixos constructors dels palaus n'havien d'assumir la responsabilitat; havien de completar-los marcant la disposició i l'estil dels stands. Així ho han fet totes les nacions solvents, que amb simplicitat de mitjans han creat un enquadrament simpàtic i adequat a l'objecte. D'aquesta manera hauríem estalviat disgustos i pessets als pobres expositors i sabríem exactament el que exposen, cosa que ara es fa poc menys que impossible de desxifrar. I sobretot no hauríem fatigat l'esperit del visitant obligant-lo a contemplar tanta niciesia.

— *Creieu doncs que no se salva res del Certamen de Montjuïc?*

MOBILIARI D'ART

BUSQUETS

Decorador, mestre ebenista i tapisser. Objectes d'art i de fantasia per a obsequis. Sales d'Exposicions de Belles Arts.

Passeig de Gràcia, 36. Telèfon 16285
BARCELONA

DISCOS

Bona part dels discos orquestrals vénen dedicats a la música teatral, comprenent diverses obres de Verdi i Bizet.

D'aquest últim, la Simfònica de Filadèlfia omple un disc amb dues escenes del segon i tercer acte de *Carmen*. De tots dos preferim la marxa dels contrabandistes, bona mostra dels ritmes de marxa que a tota la música francesa i especialment a la teatral, sempre s'hi troben amb les mateixes característiques.

Les bandes semblen haver deixat l'hàbitud de donar diversos fragments d'obres que ajunten sense cap lligam amb el títol de «fantasia», de les quals poques reïxen, perquè és difícil triar el contingut i més tractant-se d'obres teatrals. És millor donar un fragment sencer instrumentat amb bona forma, on es pot trobar ben desenrotllada la idea de l'autor. Al disc, a més a més, eren limitades pel poc contingut d'aquest, que no permetia ni tan sols apuntar els fragments més assenyalats. Per això a qui li escaigui l'òpera italiana trobarà encertat el Minuet del primer acte de *Rigoletto*, que impressiona la Banda Creatore, i a aquest enregistrament no li farem més retret que la seva excessiva sonoritat que pot ésser dispensada per exigir-la a la brillantor que sempre cerquen aquests conjunts instrumentals. Llàstima que no hagi precedit a aquest enregistrament el del *Preludi* de l'obra, que per la seva construcció a base de prolongats acords, s'avé molt amb les sonoritats de la banda. A *Rigoletto* doble el *Preludi* del tercer acte de *La Traviata*, una de les manifestacions més característiques del verisme italià.

Feia ja temps que el nom de Strauss no apareixia en els programes de discos, i aquest fet s'explica perquè les seves obres simfòniques són difícils d'encabar al disc, puix bona part del seu valor és en l'orquestració i tècnica, i això al disc, tot i la perfecció actual de fabricació, apareix molt diluït. En el poema simfònic *Mort i transfiguració*, que sota la direcció de Coates interpreta la Simfònica de Londres, especialment la primera part, en el gramòfon no sona amb prou intensitat per a donar la impressió tècnica que domina en aquest fragment, i és que l'amplificació mecànica difícilment s'opera sobre les notes grans, especialment si són emeses per instruments de corda. En canvi, portat aquest disc a l'amplificador elèctric, encara que perd en nitidesa, les sonoritats apareixen amb la deguda intensitat i ponderació.

Això dit, la interpretació que li dona el mestre Coates és en aquest cas perfecta, no deixant-se portar per un virtuosisme que en altres ocasions li fèiem retret. El darrer disc, sobretot en què les sonoritats de tots els instruments apareixen clarament destacades, assoleix tota la grandiositat que va voler comunicar Strauss a aquesta obra per fer-la una de les creacions més estimables de la música moderna.

Completa el darrer disc, de *Mort i transfiguració*, l'arranjament d'Elgar d'una *Oberatura* de Händel que permet apreciar la perfecció amb què el disc recull aquestes obres de construcció clara i on el contrapunt es pot apreciar en tot el seu valor.

J. G.

Carmen (Bizet). *Marcha de los contrabandistas*. — El relevo de la guardia. *Simfònica de Filadèlfia*. C.ª del Gramòfon. AB 500.
Rigoletto (Verdi). *Introducció i minuetto*. *La Traviata* (Verdi). *Preludi del acto III*. Banda Creatore. Id. id. AF 272.
Muerte i transfiguración, op. 24 (Strauss). Orquestra Simfònica de Londres. Id. id. AB 502, 503, 504.

MÀRIUS GIFREDA

Unió Musical Espanyola de Barcelona

EDITORS DE MÚSICA

Us convidam a sentir el millor assortit de discos de Gramòfon

Igualment hi trobareu els aparells més perfectes, de potència i puresa inigualada

Música de totes les edicions: Colecció "Les nostres cançons": Nadalenques: "Cançons i Jocs d'infants" pròpies per aquestes festes

Passeig de Gràcia, 54

(Xanrà carrer Aragó)

Telèfon 13912

Grafonoles VIVA TONAL

No compri cap fonògraf sense haver oït el nou
Grafonola VIVA TONAL

Grafonoles «VIVATONAL», portàtils, de . . . 225 a 550 ptes.
Grafonoles «VIVATONAL», forma moble, de . . . 450 a 3000 »
Grafonoles «VIVATONAL» KOLSTER, de . . . 3000 a 20000 »
amb amplificació radioelèctrica.

No confonguin el «GRAFONOLA»
amb altres fonògrafs de noms semblants

NOU MODEL

KOLSTER

Ràdioelèctric
Únic que reproduïx
fidelment als artistes sense
distorsions.

Discos REGAL

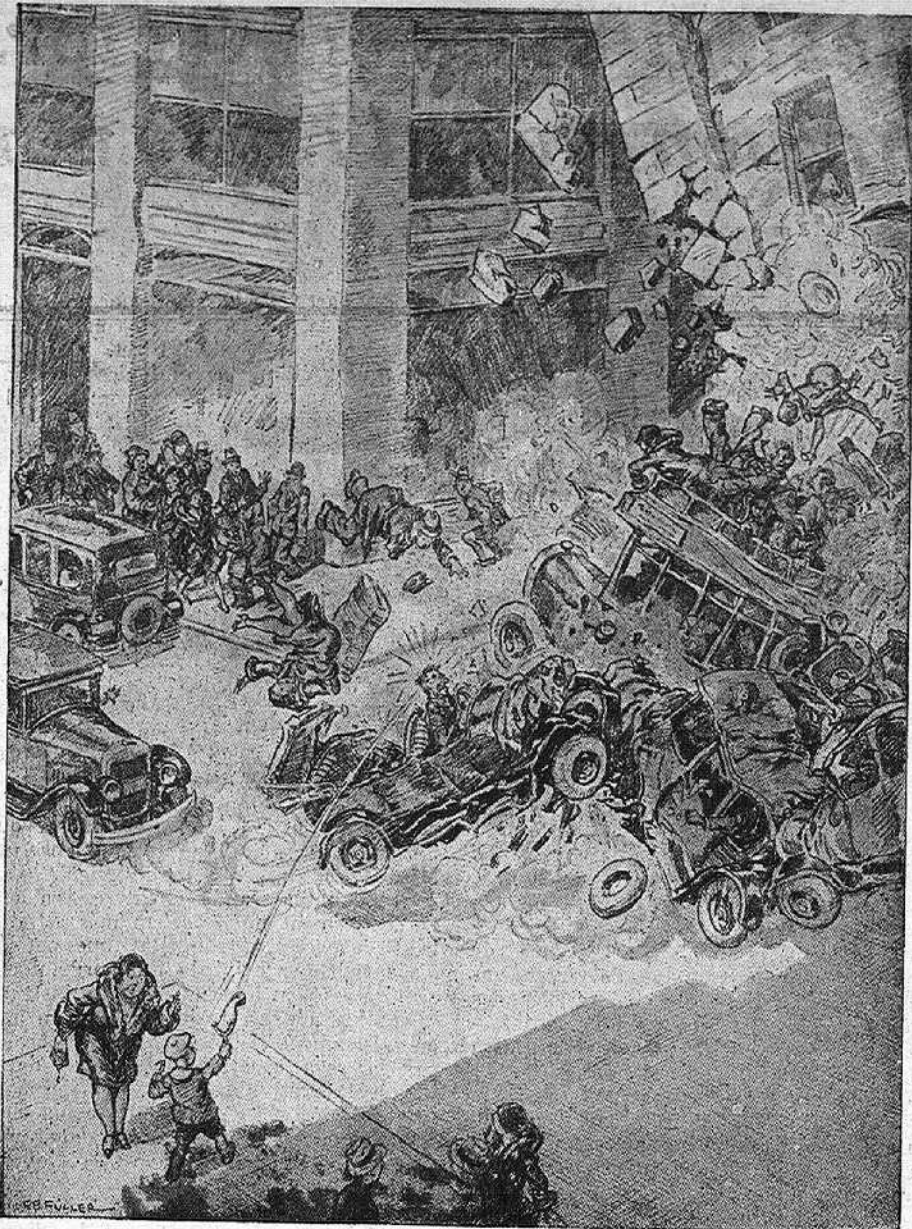
Única marca en Discos sense sorolls desagradables

Nou catàleg d'impressions elèctriques

Exclusiva de Barrientos, Bonnisegna, Capsir, Galeffi, Gentile, Gugliemetti, Hidalgo (Elvira), Ponselle (Rosa), Cassadó, Costa, D'Alessio, De Muro, Formichi, Kipnis, Lázaro (Hipòlit), Lindi, Mardones, Merli, Piquer (Conxita), Redondo (Marcos), Sala (Antoni), Sullivan, Straciarri, Vendrell (Emili), Weingartner, Zaporojetz, Simfònica del mestre Arbós, Chors Russos, Cosacs del Don. Teatres: Wagner, de Bayreuth; Coven Garden, de Londres; Gran Opera, de París; Scala, de Milà; Metropolitan, de Nova York, etc. Orquestres de Jazz: Paul Whiteman, Ted Lewis, Wiener i Doucet Layton Johnstone, Jazz vocal Sophomores. Orquestres Argentines: Bachicha, Canaro, Tano Genaro, Pizarro i molts altres artistes cèlebres. Grans Orquestres i Chors de tots el països del món.

Aida, Traviata, Tristan i Isolda, completes
Novetat: MARINA, per Capsir, Lázaro, Mardones i Redondo

Agustí Guarro: Angelus-Hall
7, Rambla de Catalunya, 7

La mare. — Mira que la mamà et renyarà!

(Life.)

Pastilles ASPAIME

Curen radicalment la TOS
perquè combaten les seves causes

• Catarros, ronquera, angines, laringitis, bronquitis, tuberculosi pulmonar, asma, i totes les afeccions, en general, de la gola, bronquis, i pulmons. — Les Pastilles ASPAIME són les receptes dels metges. — Les Pastilles ASPAIME són les preterides pels pacients. — Les Pastilles ASPAIME es venen a UNA pesseta la caixa en les principals farmàcies i drogueries.

[Especialitat Farmacèutica del Laboratori SOKATARG,
Carrer del Ter, 10 - Telèfon 50791 - BARCELONA

FORTUNY, S. A.

EPICERIE FRANCAISE

HOSPITAL, 32 - Sucursal: SALMERON, 133

Beurre surfin, 10 pessetes kilo. Camembert, Chester acabat d'arribar, 8 pessetes kilo. Llonganissa de la nostra fàbrica de Vich, carn escollida sense nervis. Paté de Foie gras truffé Marie i terrines Fischer d'Estrasburg. Marrons Glacés, Brand's Sauce A-1 Digestive, Essence of Chicken (pollastre), Orange Marmalade, 3 pessetes vas cartó, Crystallized Ginger, Shredded Wheat, 1'50 pessetes paquet. Plum Pudding. Salmó fumat del Rin, Keppers, Haddocks, Bouffis, Filets d'Harengs saurs. Champany Ruinart, marques exclusives: Sillery, La Maréchale, Vin Brut i altres marques estrangeres acreditades. Caves Mont-Ferrant (methode champenoise). Creaming Wine, 8 pessetes. Extra Dry, demi-sec, doux 6'50 pessetes, Carte bleue, 5'50 pessetes, Caixa 60 pessetes. Licors de la Grande Chartreuse, jaune et verte. Cognac Napoleon, vuitanta anys, Whisky Blac & White, Old Tom Gin, Dry Gin, Cocktail, Marsala Florio, Chianti Rhin. Bordeaux: Chateau Hautbiron, 8'50 pessetes. Bourgogne, Málaga Pedro Ximen Pajarete Scholtz, 8'50 pessetes, collita 1885. Torrons especials. Confecció de cistelles per a presents. Expedició de paquets postals per a províncies i estranger. Volaille de Toulouse, Faisans de Fontainebleau.

AIGUA DE ROCALLAURA

La deu més rica del món

Si vostè pateix d'Albuminúria, Litiasis úrica (mal de pedra), Bronquitis paronquimatoses, Nefritis crònica, es curarà radicalment amb

AIGUA DE ROCALLAURA

S'expèn amb ampolles de litre i de mig litre i en garrafons de vuit litres

Distribuidors generals

FORTUNY, S. A.

CARRER HOSPITAL, 32, Y SALMERÓN, 133

El marit que entra a casa. — Té, ara em recordo que no he comprat postres.

(Life.)

— Em penso que ja ho sap que el meu marit col·lecciona papallones?

— I com s'ho fa per viure els mesos d'hivern?

(London Opinion.)

— Ja cal estimar-se poc la vida per fer d'aviador.

(Carolina Buccaneer.)

AFISA

Laietana, 18, pral., B

Director

Carles Ossorio

Autoritzacions per a noves indústries

Noves instal·lacions
canvis i trasllats

Certificats de
productor nacional

Contribució industrial
territorial, utilitats

Exposició Internacional de Barcelona

OBERTA DES DE LES NOU DEL MATÍ
FINS A LES DEU DE LA NIT

Els Palaus i Pavellons estaran oberts al públic des de les deu del matí fins a les vuit del vespre.

Palau Nacional

Obert cada dia, des de les deu del matí a les quatre de la tarda.

Entrada al Palau Nacional 1 pesseta

Palau Alfons XIII

SECCIÓ JAPONESA

Descompte especial del 10 per 100 sobre els preus marcats

Poble Espanyol

Obert cada dia des de les nou del matí fins a les deu de la nit.

Entrada ordinària: 1 pesseta

El públic podrà visitar els diorames i «Quijote» conjuntament per una pesseta. Els impostos a càrrec del públic.

En tots els espectacles que se celebren a l'Estadi, Pistes de Tennis, Teatre Grec i Piscina, hi haurà un servei de coixinets al preu de Ptes. 0'50.

Societat Espanyola de Carbur Metàl·lics

Correu: Apartat 190
Telèg.: "CARBUROS"

Mallorca, 234
BARCELONA

Telèfon 78013

CARBUR DE CALCI, Fàbriques a Berga (Barcelona) i Corcubion (Corunya) :: OXIGEN 99 % DE PURESIA, Fàbriques a Barcelona i València :: ACETILEN DISOLT, Fàbriques a Barcelona, Madrid i València :: FERRO MAGNESI :: FERRO-SILICI :: SOCARRIMAT i SECAT de fils i pessos seda, cotó i altres teixits :: CALEFACCIÓ INDUSTRIAL de laboratoris i domèstica :: GENERADORS, BUFADORS, MANOMETRES, materials d'aportació per la SOLDADURA AUTOGENA.

Pressupostos, estudis, consultes i assaigs, gratis

"ORTOPEDIA MODERNA"

Fill de B. CARCASONA

faller i despalx: ESCUDILLERS BLANCS, 8. - Telèfon 16916
Casa fundada en 1875

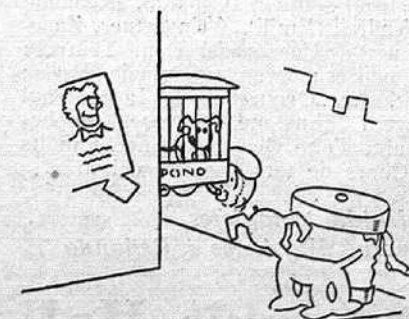
Braguers Reguladors
per a retenció absoluta de la trencadura. — Faixes de totes menes
Faixa-cotilla abdominal. — Models moderns

Cotilles Ortopèdiques
per a guarir o corregir les desviacions de l'esquena
Més de cinquanta anys de pràctica són la millor garantia

La dona. — Apa, Joan, anem. Ja tens tot el que et fa falta?
El marit, amb afició. — I què he de tenir!

(London Opinion.)

— Digues a la dona que no hi anirà a dinar.

(Marcus Messinger.)

— Nosaltres anirem a Deauville a passar aquestes festes.
— Nosaltres no hi anem, però hi enviem el servei.

(Passing Show.)

Subscribiu-vos a MIRADOR

SETMANARI CATALÀ

Polai, 62. - BARCELONA

BUTLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

En _____
que viu a _____
carrer _____ n.º _____ se subscriu a **MIRADOR**
pel preu fixat de 2'50 ptes. trimestre.

de _____ de 19____

Signatura